

der skulde være i Vejen for det. Man kan jo løse Sognebaand uden Hensyn til Stiftsgrænsen, og man gør det. Jeg kan heller ikke forstaa, hvorfor man ikke kan have en Filial af en Valgmenighed i et andet Stift. Der kommer Forskellen frem mellem Ministeren og mig. Mellem kristne Mennesker er det afgørende det, man kalder „de helliges Samfund“, og dette er et rent aandeligt Samfund. Saaledes er det i hele den kristne Menighed, og saaledes er det i dens mindre Afdelinger, af hvilke Afskygninger det end kan være — de holde sammen som aandelige Samfund. — Men Ministeren bryder sig her ikke om det aandelige Samfund mellem Valgmenigheder og dens Filial. Han har de hellige Sognegrænser og de hellige Stiftsgrænser, dem maa der ikke røres ved. De aandelige Samfund faa ordne sig, som de kunne bedst. Der er noget, der er vigtigere end dem, det er Sognegrænserne og Stiftsgrænserne. Der skal være Orden i alting. Man kan ikke, naar man bor paa den ene Side af Stiftsgrænsen, danne en Filial til en Menighed paa den anden Side. Det er det, jeg ikke kan faa i mit Hoved, og jeg vil for Resten sige, det har Udvalget i det hele ikke kunnet forstaa. De fleste af de Forslag, jeg stiller, ere ikke andre end dem, hele Udvalget var enigt om, men Flertallet frafaldt dem, fordi Ministeren ikke vilde have dem. Et Forslag som dette forekommer mig at maatte være meget betryggende for Regeringen. Thi naar det er Regeringen, der skal afgøre, om der kan være en Filial i et andet Stift, saa kan den jo nægte det, hvis den finder det urimeligt. Men Ministeren vil ikke en Gang, at den skal have Lov til at sige ja, hvis den finder, det er rimeligt. Thi Stiftsgrænsen maa man ikke røre ved lige saa lidt som ved Sognegrænsen.

Et andet lille Forhold vil jeg med det samme omtale. Der staar i Forslaget, at Valgmenighederne skulle betale til Opvarmning af Sognets Kirke, naar de ikke selv have en Kirke i Sognet. Der er god Mening i, at Valgmenighedens Medlemmer betale til Opvarmning af Sognets Kirke, naar de benytte denne og ikke selv have en Kirke, det er givet. Men det, om den Kirke, de eje, ligger i Sognet eller paa den anden Side Sognegrænsen, er dog ganske ligegyldigt. Der sætter imidlertid den ærede Minister den afgørende Forskel. De, der have en Kirke paa denne Side af Aaen, skulle ikke betale til deres Sognekirkens Opvarmning, men ligger Kirken paa den anden Side Aaen, skulle de betale. Det

har forekommet mig naturligt, at de kun betale til Sognekirkens Opvarmning, naar de ikke selv have en Kirke, men at de, naar de selv have en Kirke, skulle være fri, enten den ligger paa denne eller hin Side af den hellige Sognegrænse. Herom har jeg stillet Forslag. Der er dernæst en hel Del Bestemmelser om, hvilke Bøsser man har Lov til at ophænge i Valgmenighedskirker. Der er en Bestemmelse, der er fuldkommen korrekt, det er den, at naar Valgmenigheden holder Gudstjeneste i Sognekirken, skal Indholdet af den Fattigblok, der findes der, tilfalde Sognet, ogsaa hvad Valgmenighedens Medlemmer lægge deri. Det er en Nødvendighed, saadan maa det være. Men jeg har tilladt mig at foreslaa, at Valgmenigheden ogsaa maa faa Lov til, naar den holder Gudstjeneste i Sognekirken, at hænge en Bøsse op til sine egne Udgifter. Der er ingen andre end Valgmenighedens egne Medlemmer, der behøve at lægge noget i den. Men det maa ikke ske. Valgmenigheden maa ikke have en Bøsse til sine egne Sager, for det er Sognekirken, den er i, og der skal kun være den ene Bøsse. Lad gaa! Jeg fastholder ganske vist Ønsket om, at Valgmenigheden ogsaa maa faa Lov til at have en Bøsse, hvori den kan indsamle til sig selv. Men naar man kommer i Valgmenighedens egen Kirke, som den selv har betalt og selv vedligeholder og bestyrer, saa skulde man tro, den maatte have Lov til at have saa mange Bøsser, som den havde Lyst til. Dog nej, det maa Valgmenigheden ikke; den maa have Lov til at have en Bøsse til sin private Fattigpleje, og saa allernaadigst efter Lovforslaget en Bøsse, hyorpaa der skal staa: „Til Kirken“. Men hvis den vil have nogen speciel Bøsse, f. Eks. til sin Præst, saa maa den det ikke. Der skal ved Lov slaas fast, at den ikke maa have flere Bøsser. Jeg synes, det hører til Menneskerettighederne at have Lov til at betale saa mange Penge i sit eget Hus, som man har Lyst til, og lægge dem i hvilken som helst Sparebøsse, man vil. Der er ingen Fare for, at Menigheden skal hænge saa mange Bøsser op i sit eget Hus, for paa den Maade at blokke sig selv. Jeg synes, man kunde gerne i disse Selvstyrets Tider lade Folk selv bestemme, hvor mange Bøsser de ville have i deres eget Hus. Endelig er der et Forslag under Nr. 16, som jeg har stillet sammen med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds. Det gaar ud paa, at Valgmenighedspræsterne i et Stift og deres ordinerede Medhjælpere